

SRI LANKAN ECONOMIC
STRUCTURE
&
ECONOMIC POLICIES
(Part-II)

S. Madushanka

B.Sc (Mgt) Accounting (Special) (U.G)

University of Sri Jayewardenepura

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ ඇති වූ ව්‍යුහමය වෙනස්වීම්

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ ඇති වූ ව්‍යුහමය වෙනස් වීම් පහත පරිදි ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

- දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ව්‍යුහමය වෙනස්කම්
- සේවා නියුක්තියේ ව්‍යුහය වෙනස් වීම්

දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ව්‍යුහයමය වෙනස්කම්

දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ව්‍යුහය කාලීනව පහත පරිදි වෙනස් වී ඇත.

- කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතක වැදගත්කම අඩු වීම
- කාර්මික නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතක වැදගත්කම වැඩි වීම
- සේවා නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතක වැදගත්කම වැඩි වීම

සේවා නියුක්තියේ ව්‍යුහයමය වෙනස් වීම්

සේවා නියුක්තියේ ව්‍යුහය කාලීන වශයෙන් වෙනස් වී ඇත.

නිදසුන් :

- ✓ කෘෂි අංශයේ සේවා නියුක්ති ප්‍රතිශතය අඩු වී ඇත.
- ✓ කාර්මික අංශයේ සේවා නියුක්ති ප්‍රතිශතය වැඩි වී ඇත.
- ✓ සේවා අංශයේ සේවා නියුක්ති ප්‍රතිශතය වැඩි වී ඇත.

සේවා නියුක්තිය : 1963 - 2016

අංශය	1963	1973	1981/82	1996/97	2003/04	2013	2015	2016
කෘෂිකාර්මික	46.3	37.8	28.6	27.6	26.3	19.9	8.5	8.1
කාර්මික අංශය	36.9	45.4	47.9	42.8	47.7	52.8	54.6	56.3
සේවා අංශය	37	34	29	37	40	40	44	44

දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ආංශික සංයුතිය තුළ හා සේවා නියුක්තියේ ආංශික සංයුතිය තුළ කෘෂිකාර්මික අංශයේ ප්‍රතිශතාත්මක වැදගත්කම අඩු වී කාර්මික අංශයේ ප්‍රතිශතාත්මක වැදගත්කම සහ සේවා අංශයේ ප්‍රතිශතාත්මක වැදගත්කම වැඩි වී ඇත.

1977 න් පසු ශ්‍රී ලංකාව වඩාත් විවෘත ආර්ථික රටාවක් කරා මාරුවීමත් සමග ශ්‍රී ලාංකීය සේවකයන් විදේශ සේවා නියුක්තිය කරා යොමු වීමේ ප්‍රවණතාව වැඩි වී ඇති බව පෙනී යයි.

එහි අතුරු ඵලයක් ලෙස විදේශවලින් ගලා එන ප්‍රේෂණ ප්‍රමාණය වැඩි වී ඇත.

විදේශ සේවා නියුක්තිය	2017		2015		2016	
	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය	සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිශතය
මුළු විදේශ රැකියා	30073	100	263443	100	242930	100
ස්ත්‍රී පුරුෂ බව						
පුරුෂ	190217	63.3	172788	65.6	16032	66.0
ස්ත්‍රී	110486	36.7	90655	34.4	82628	34.0
ශ්‍රම බාණ්ඩය අනුව						
වෘත්තීය	5372	1.8	6251	2.4	6574	2.7
මධ්‍යම	20778	6.9	6951	2.6	8235	3.4
ලිපිකරු හා ඒ ආශ්‍රිත පුහුණු ශ්‍රමික	29267	9.7	12501	4.7	19864	4.5
පුහුණු ශ්‍රමික	73162	24.3	81682	31.0	76559	31.5
අර්ධ පුහුණු ශ්‍රමික	3977	1.3	4847	1.8	3939	1.6
නුපුහුණු ශ්‍රමික	79519	26.4	77985	29.6	71641	29.6
ගෘහ සේවිකා	88628	29.5	73226	27.8	65127	26.8

විදේශ සේවා නියුක්තියේ මෑත කාලීන ප්‍රවණතා

2016 වසරේ විදේශ රැකියා සඳහා පිටත්ව යන්නන්ගේ 7.8% ක පහළ යාමක් වාර්තා විය.

විදේශ සේවා නියුක්තිය සඳහා පිටත් ව යන්නන් අඛණ්ඩ ව අඩුවීමට හේතු වූයේ, ගෘහසේවිකා පිටත් ව යාම් අඩු කිරීමට රජය ගත් ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග, පිටත් වීමට පෙර සපුරාලිය යුතු පුහුණු අවශ්‍යතා සහ මැද පෙරදිග රටවල ආර්ථික පසුබැසීම හේතුවෙන් ශ්‍රම ඉල්ලුම පහළ යාම යි.

දකුණු කොරියාවේ රැකියා සඳහා පිටත් වීම් සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්නුම් කළ ද ඉන් වැඩි ප්‍රතිශතයක් (97%) නුපුහුණු ශ්‍රමික කාණ්ඩයට අයත් වේ.

පුහුණු කාණ්ඩය යටතේ විදේශ රැකියා සඳහා පිටත් වීම් වැඩි වන විට විදේශ ප්‍රේෂණ ගලා ඒම් වැඩි වනු ඇත.

ශ්‍රී ලංකා විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශය විසින් 2017 අයවැය මගින් යෝජනා කළ පරිදි නුපුහුණු ශ්‍රමිකයකුගේ අවම වැටුප \$ 350 ලෙස ද පුහුණු ශ්‍රමිකයකුගේ අවම වැටුප \$ 450 ලෙස ද නියම කරන ලදී.

විදේශ ප්‍රේෂණ

විදේශ සේවා නියුක්ත ලාංකිය ශ්‍රමිකයින් මෙරටට එවන විදේශ මුදල් හා වෙනත් දෑ විදේශ ප්‍රේෂණ ලෙස හඳුන්වයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු විදේශ ලැබීම් තුළ ඉහළ ම වැදගත්කම හිමි කර ගන්නේ විදේශ ප්‍රේෂණයන් ය.

විදේශ සේවා නියුක්තින්ගේ ප්‍රේෂණ

එක්සත් ජනපද ඩොලර් මිලියන

ප්‍රභවය	2012	2013	2014	2015	2016
1. මැද පෙරදිග	3358	3562	3902	3796	3889
2. යුරෝපා සංගමය	1071	1160	1270	1222	1282
3. ඇත පෙරදිග ආසියාව	509	557	611	698	739
4. අනෙකුත් යුරෝපා රටවල්	275	308	337	307	333
5. උතුරු ඇමරිකාව	174	186	204	209	210
6. ගිනිකොන දිග ආසියාව	63	288	316	391	398
7. ඕස්ට්‍රේලියාව සහ නවසීලන්තය	132	147	161	161	174
8. දකුණු ආසියාව	90	83	91	98	109
9. දකුණු හා මධ්‍යම ඇමරිකාව	48	58	63	63	51
10. අනෙකුත් එකතුව	66	58	63	63	51
	5985	6407	7018	6980	7242

විදේශ ප්‍රේෂණ ලැබීම්වල අඩු වීමක් 2015 වසරේ දී
වාර්තා කළ ද 2016 වර්ෂයේ දී එය මධ්‍යස්ථ වර්ධනයක්
වාර්තා කර ඇත.

පසුගිය වසරවල විදේශ ප්‍රේෂණ අඩු වී ඇත්තේ මැද
පෙරදිග රටවල රැකියා සඳහා පිටත්ව ගිය ශ්‍රමිකයන්
ක්‍රමයෙන් අඩු වීම හා මැද පෙරදිග රටවල ආර්ථික
පසුබෑම නිසා ශ්‍රම ඉල්ලුම අඩු වීම ය.

ClassWork.LK

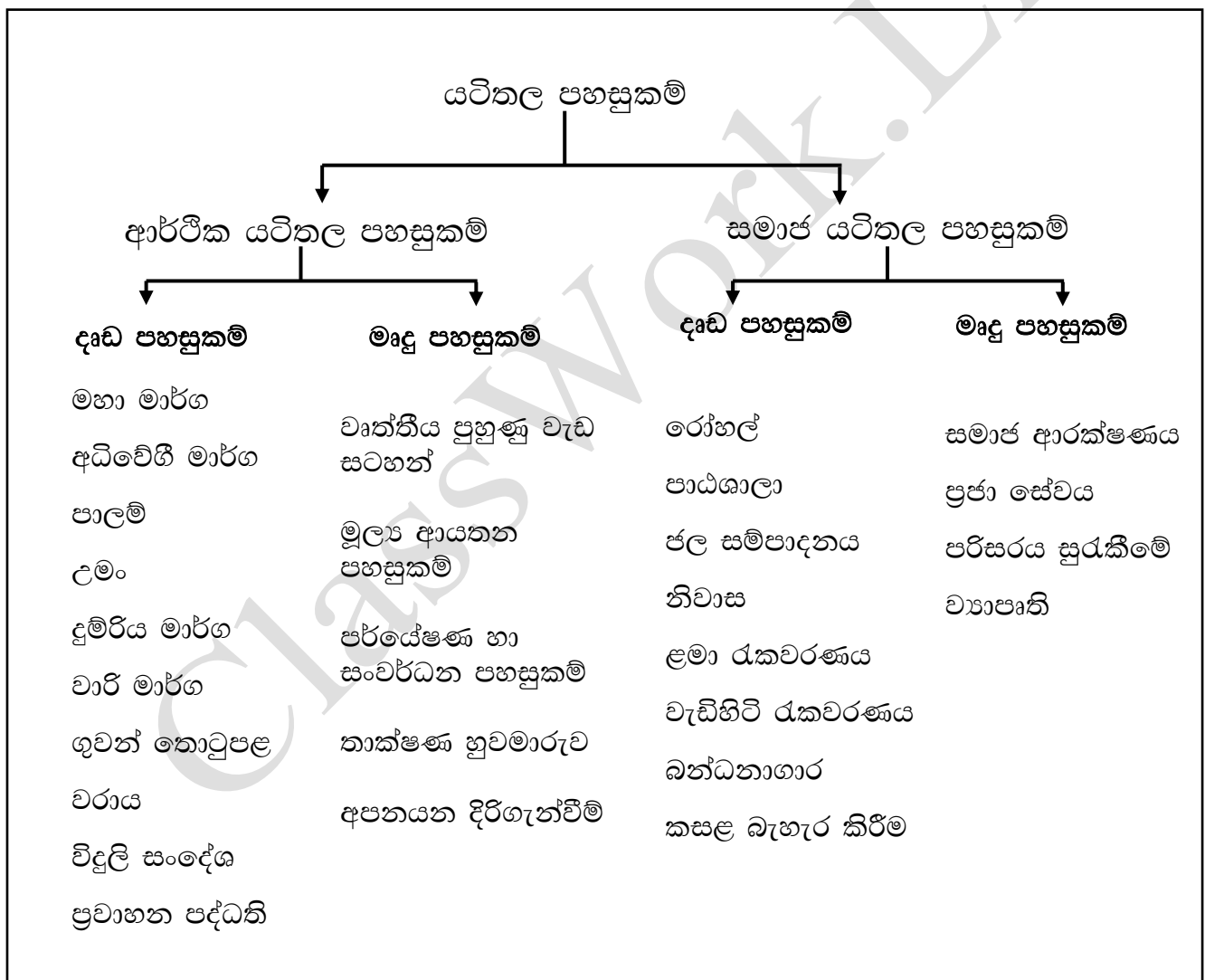
විදේශ සේවා නියුක්තිය හා විදේශ සේවා ප්‍රේෂණ ලැබීම් ආර්ථිකය මත ඇති කරන බලපෑම

- සේවා විදුක්ති අනුපාතය පහළ යාමට ඉවහල් වීම
- පුද්ගලයින්ගේ ආදායම් ඉහළ යාම
- දරිද්‍රතාව පහළ යාම
- කුටුම්භ ඉතුරුම් වැඩි වී කුඩා ව්‍යවසායන් වර්ධනය වීම
- විදේශ ඉපයීම් වර්ධනය වීම
- ගෙවුම් ශේෂ ගැටලුවලට ප්‍රබල විසඳුමක් වීම
- විදේශ වත්කම් ශක්තිමත් වීම
- මුදලේ විදේශ අගය ඉහළ යාම
- දේශීය ශ්‍රම වෙළෙඳපොළේ පුහුණු ශ්‍රම නිශයක් ඇති වීම හා වැටුප් වට්ටම් ඉහළ යාම
- පුහුණු ශ්‍රමය විදේශගත වන විට සම්පත් සම්භාරය සංකෝචනය වීම
- ගෘහ සේවය සඳහා කාන්තාවන් සංක්‍රමණය වීම සමාජ ගැටලුවලට හා දරුවන් හුදෙකලා වීම හා අනාරක්ෂිත වීමට හේතු වීම

යටිතල පහසුකම්

රටක නිෂ්පාදන හා හුවමාරු ක්‍රියාවලිය කාර්යක්ෂම කිරීමට හා ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය වැඩි දියුණු කිරීමට උපස්ථම්භ වන ප්‍රාග්ධනය, යටිතල පහසුකම් ලෙස හඳුන්වයි.

යටිතල පහසුකම් පහත පරිදි වර්ග කළ හැකි ය.

යටිතල පහසුකම් සඳහා වන ආයෝජනය

යටිතල පහසුකම් සඳහා වන ආයෝජනය යනු ආර්ථිකය කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක වීම සඳහා අවශ්‍ය කෙරෙන සේවා සහ පහසුකම් සැපයීමට භෞතික හා සංවිධාන ව්‍යුහයන් ගොඩ නැංවීම ය.

යටිතල පහසුකම් රටක හෝ ප්‍රාදේශීය සංවර්ධනය පිළිබිඹු කෙරෙන වැදගත් දර්ශකයකි.

යටිතල පහසුකම් ක්ෂේත්‍රය ආර්ථික හා සමාජීය වශයෙන් උප කොටස් දෙකකට වර්ග කළ හැකි ය.

ආර්ථික යටිතල පහසුකම් යනු මහා මාර්ග, ජල සම්පාදන හා ජලාපවාහන පහසුකම්, සන්නිවේදන පහසුකම් ජාල යනාදිය ය.

සමාජ යටිතල පහසුකම් වනුයේ පාසල්, විශ්වවිද්‍යාල, රෝහල්, නිවාස සංවර්ධනය යනාදිය වේ.

යටිතල පහසුකම් සඳහා කරනු ලබන ආයෝජනය ආර්ථික වෘද්ධියට විවිධාකාරයට දායක වේ.

යටිතල පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම රටක සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ දී මුහුණ දෙන ප්‍රධාන බාධකයකි. අසතුටුදායක මංමාවත්, වාහන තදබදය, කෙටි දුරක් යාමට වැඩි කාලයක් ගත වීම යනාදිය සංවර්ධන ක්‍රියාවලියට බලපාන සරල බාධාවන් වේ.

මහා මාර්ග, පාලම්, වරාය, දුම්රිය මාර්ග, සන්නිවේදන පාල, වාරිමාර්ග පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම ආර්ථික වෘද්ධියට විශාල අනුබලයක් වේ.

යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය වී ඇති විට භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය සහ ඒවා වෙළෙඳපොළට බෙදාහැරීම ඉතා පහසුවෙන් හා කාර්යක්ෂම ව කළ හැකි වේ.

මෑත දී සිදු කරන ලද පර්යේෂණ හා අධ්‍යයන මගින් හෙළි කොට ඇත්තේ යටිතල පහසුකම් ඉහළ යන සෑම 10% ක් පාසා ම දිගුකාලීන නිමැවුම 1%කින් වර්ධනය වන බව ය.

යටිතල පහසුකම්වල ආර්ථික හා සමාජීය වශයෙන් වැදගත් වීමට බලපාන හේතු

යටිතල පහසුකම්වල ආර්ථික හා සමාජීය වශයෙන් වැදගත් වීමට බලපාන හේතු කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- ඵලදායීත්වය ඉහළ යාම
- ආර්ථික වෘද්ධිය වේගවත් වීම
- ආයෝජකයින් ආකර්ෂණය කිරීමට පිටුවහලක් වීම
- ආයෝජකයින්ගේ පෞද්ගලික පිරිවැය අඩු වීමට ඉවහල් වීම
- අපතේ යාම් සහ නාස්ති වීම් අවම වීමට ඉවහල් වීම
- කළමනාකරණය හා සම්බන්ධීකරණය කාර්යක්ෂම වීම
- ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය වැඩි දියුණු වීමට ඉවහල් වීම
- සමාජ සංවර්ධනයට හේතු වීම
- මානව ප්‍රාග්ධනය බිහි වීමට හේතු වීම
- ආර්ථිකයේ තරගකාරීත්වය ඉහළ යාම

යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රවේශ වන මූලාශ්‍ර

යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා ප්‍රවේශ වන මූලාශ්‍ර කිහිපයකි.

- යටිතල පහසුකම් සඳහා රාජ්‍ය ආයෝජන
- යටිතල පහසුකම් සඳහා ස්වේච්ඡා ආයෝජන
- යටිතල පහසුකම් සඳහා රාජ්‍ය-පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වය (PPP)

යටිතල පහසුකම් සඳහා රාජ්‍ය ආයෝජන

යටිතල පහසුකම් සඳහා රාජ්‍ය ආයෝජන පහත පරිදි ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

වර්ෂය	ආර්ථික සේවා		සමාජ සේවා			එකතුව
	රුපියල් බිලියන	දළ දේශීය නිෂ්පාදනය ප්‍රතිශතයක් ලෙස	රුපියල් බිලියන	දළ දේශීය නිෂ්පාදනය ප්‍රතිශතයක් ලෙස	රුපියල් බිලියන	දළ දේශීය නිෂ්පාදනය ප්‍රතිශතයක් ලෙස
2012	343.8	3.9	71.2	0.8	415.0	4.8
2013	369.4	3.9	77.6	0.8	447.0	4.7
2014	330.1	3.2	112.3	1.1	442.5	4.4
2015	429.0	3.6	117.3	1.0	541.3	4.6

ශ්‍රී ලංකාවේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා රාජ්‍ය ආයෝජන, දළ දේශීය නිෂ්පාදන ප්‍රතිශතයක් ලෙස 5% කට ආසන්න මට්ටමේ පවතී.

නමුත් ආර්ථිකයේ තරගකාරීත්වය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහාත්, ආර්ථික වෘද්ධියේ උපරිම මට්ටමට ළඟා වීම සඳහාත් විදේශ සෘජු ආයෝජන ආකර්ෂණය කිරීම සඳහාත්, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයේ ආයෝජනය තව දුරටත් ඉහළ නැංවීමේ අවශ්‍යතාව පවතී.

ඒ සඳහා ඇති ප්‍රබල බාධාවන් වන්නේ රාජ්‍ය ආදායම් සීමිත වීම, රාජ්‍ය ණය ඉහළ යාම වළක්වා ගැනීම, රාජ්‍ය ණය ආපසු ගෙවීම් හැකියාව සීමිත වීම ආදියයි.

මේ තත්ත්වය යටතේ රාජ්‍ය පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්වය තුළින් යටිතල පහසුකම් සැපයුම් සඳහා පෞද්ගලික ආයෝජන ආකර්ෂණය කර ගැනීම් වැදගත් වේ.

රාජ්‍ය පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව ක්‍රමය

රාජ්‍ය පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව ක්‍රමය ඔස්සේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා පෞද්ගලික අංශය දිරිගැන්වීමට ලෝක බැංකුවේ හා USAID ආයතනයේ සහාය ඇතිව, මුදල් අමාත්‍යාංශය තුළ රාජ්‍ය පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව ඒකකයක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා 2017 ජනවාරි මාසයේ දී අමාත්‍යාංශ අනුමැතිය හිමි විය.

රාජ්‍ය පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්වය දිරි ගැන්වීමේ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති රාමුව මගින් දේශපාලඥයන් හා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදකයන් ඇතුළු සියලුම පාර්ශ්වකරුවන්ගේ දැනුම්වත් බව ඉහළ නැංවිය යුතු අතර, පෞද්ගලික ආයෝජන දිරි ගැන්වීම සහ සේවාචල ගුණාත්මක භාවය සහ සාධාරණ මිල ගණන් සහතික කිරීමට සුදුසු නියාමන හා පරිපාලන යාන්ත්‍රණය නිර්මාණය කළ යුතු ය.

ආර්ථික හා සමාජ යටිතල පහසුකම්වල පෞද්ගලික ආයෝජන ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා ස්ථාවර ප්‍රතිපත්ති, යහපාලනය. විනිවිද භාවය, ආයතනික හැකියා වැඩි දියුණු කිරීම, ඵලදායී නියාමනයන් හා කාර්යක්ෂම මූල්‍ය වෙළෙඳපොළවල් ආදී පූර්ව අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කළ යුතු ය.

මේ අතර කාර්යක්ෂම ලෙස සම්පත් බෙදා වෙන් කිරීම තහවුරු කිරීම සඳහා ආර්ථිකයට වැඩි ප්‍රතිලාභ හිමි වන අයුරෙන් ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රමුඛතා අනුපිළිවෙල හඳුනා ගැනීමට යටිතල පහසුකම් ව්‍යාපෘති පුළුල් ශබ්දයන් අධ්‍යයනයකට ලක් කළ යුතු යි.

යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනයෙහි ලා රාජ්‍ය පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වය

රාජ්‍ය පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වය යටතේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය වඩාත් සාර්ථක ක්‍රමවේදයකි.

මෙහිදී තනිකරම පෞද්ගලික අංශය හෝ රාජ්‍ය අංශය හෝ ම කාර්යයන් ඉටු කරනවා වෙනුවට, ඒ දෙපාර්ශ්වය ම සහභාගි වෙමින් තම තමන්ට වඩාත් හොඳින් කළ හැකි කාර්යයන් ඒ ඒ පාර්ශ්වය විසින් තෝරා ගෙන ව්‍යාපෘති ක්‍රියාවට නැගිය හැකි වේ.

ව්‍යාපෘති නිම කිරීමට ගත වන කාලය කඩිනම් කරමින් ප්‍රමාද වීම වලක්වා ගත හැකි වේ. කාර්ය සාධනය මනින දර්ශකයක් ලෙස ව්‍යාපෘති නිම කිරීමට ගත වන කාලය යොදා ගත හැකි ය.

තනිකර ම රාජ්‍ය හෝ පෞද්ගලික අංශය හෝ ඉටු කරන ව්‍යාපෘතියකට වඩා ඉහළ ආයෝජන ලාභ අනුපාතිකය රාජ්‍ය - පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව ව්‍යාපෘති මගින් අත්කර ගත හැකි ය.

දෙපාර්ශ්වය ම එක් ව ක්‍රියාත්මක කරන විට සැලසුම් කිරීම හා මූල්‍යනය යන කරුණු සලකා නව්‍ය ක්‍රමවේද යොදා ගැනීමට අවස්ථාව සැලසේ.

ව්‍යාපෘතියක අවදානම් සියල්ල ඇගයීමකට ලක් කොට එහි ශක්‍යතාව තීරණය කරනු ලැබේ.

හුදෙක් රජයේ හෝ දේශපාලන අවශ්‍යතා සහ වෙනත් අභිලාශයන් මත ශක්‍යතාවකින් තොර ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාවට නැගීමට සැලසුම් කරනු ලැබුවහොත් පෞද්ගලික අංශය එවැනිනක් කිරීමට එකඟ නොවනු ඇත.

පිරිවැය පාලනය කිරීමේලා වඩා පළපුරුද්ද සහ අත්දැකීම් ඇති පෞද්ගලික අංශය වෙත ව්‍යාපෘති මෙහෙයවීම් සහ ක්‍රියාවට නැගීමේ අවදානම් පැවරීමට රජයට අවස්ථාව සැලසේ.

බොහෝ රාජ්‍ය - පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්ව ව්‍යාපෘති තුළ කල් තබා ව්‍යාපෘති නිම කිරීම වෙනුවෙන් ලබා දෙන ප්‍රසාද දීමනා (bonus) ඇතුළත් වන බැවින්, සියලු ව්‍යාපෘති වඩාත් කාර්යක්ෂම ව නිම කිරීමට හැකියාව ලැබේ.

රජයේ අරමුදල් වඩාත් කාර්යක්ෂම ලෙස වැය කිරීම මේ යටතේ ඉඩ සැලසෙන බැවින් සමාජ ආර්ථික වැදගත්කමක් ඇති වෙනත් ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි සීමිත රාජ්‍ය අරමුදල් යොමු කිරීමට අවස්ථාව උදා වේ.

රාජ්‍ය - පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව සහිත ව්‍යාපෘතිවල කාර්යක්ෂමතාව වැඩි බැවින් එය රාජ්‍ය මූල්‍යයට වාසිදායක වේ. අයවැය පරතරය අඩු කර ගැනීමට දායක වනු ඇත.

ව්‍යාපෘති ජීවන චක්‍රයේ සෑම අදියරකදීම ඉහළ ප්‍රමිති මට්ටමක් පවත්වා ගෙන යාමට හැකියාව ලැබේ.

රාජ්‍ය වියදුම් අඩු කර ගැනීමට ඉඩ සැලසෙන බැවින් ජනතාව මත බදු බර ද අඩු විය හැකි ය.

පෞද්ගලිකරණය ක්‍රමවේදයන්ට සමාජයේ දැඩි විරෝධතාවක් පවතින විට එයට සාර්ථක ව මුහුණ දිය හැකි විකල්ප ප්‍රවේශයක් ලෙස රාජ්‍ය - පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව ව්‍යාපෘති දැකිය හැකි ය.

සංචාරක කර්මාන්තය

ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකයෙහි විදේශ විනිමය උපයන ප්‍රධාන අංශයක් වන සංචාරක කර්මාන්තය අඛණ්ඩ ව වර්ධනය වීමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කරයි.

ඉතිහාසයේ පළමු වර මිලියන දෙකෙහි සන්ධිස්ථානය පසු කරමින් 2016 වසරේ දී සංචාරක පැමිණීමේ සංඛ්‍යාව 2,050,832 ක් දක්වා 14% ක කැපී පෙනෙන වාර්ෂික වර්ධනයක් වාර්තා කළේ ය.

සංචාරක කර්මාන්තයේ ප්‍රවර්ධනය සඳහා පිටුවහල් වූ සාධක

- සංචාරක කර්මාන්තය ආශ්‍රිත යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා කළ ආයෝජනය ඉහළ යාම
- නව ගුවන් සේවා, මගී නෞකා සේවා ක්‍රියාත්මක වීම
- පාන්‍යනීර සම්බන්ධතා වැඩි දියුණු කර ගැනීමේ වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක වීම
- ලෝකයේ ප්‍රධාන සංචාරක ගමනාන්තවල භූගෝලීය, දේශපාලනික අවිනිශ්චිතතා වර්ධනය වීම

අප්‍රිකාව හැර අනෙකුත් ප්‍රධාන කලාප සියල්ලෙන් ම සංචාරක පැමිණීම් වර්ධනය විය. ශ්‍රී ලංකාවට සංචාරකයින් පැමිණෙන විශාලතම සංචාරක කලාපය ඛටහිර යුරෝපයෙනි (31%කි).

2016 වසරේ දී මෙම කලාපයෙන් පැමිණි සංචාරකයින් සංඛ්‍යාව 64333කි.

නැගෙනහිර ආසියාවෙන් පැමිණි සංචාරකයින් සංඛ්‍යාව 20.7% කි. 2016 වසරේ දී වැඩි ම සංචාරකයන් සංඛ්‍යාවක් පැමිණි රට ඉන්දියාවයි. දෙවනු ව චීනය ය. තෙවන රට එක්සත් රාජධානියයි. සංචාරකයින් පැමිණීමේ අරමුණ අනුව බලන විට වැඩි ප්‍රතිශතයක් විවේකය ගත කිරීම සඳහා ය.

මෑත වර්ෂවල සංචාරක ඉපයීම් අඛණ්ඩ ව වර්ධනය වූ අතර එමගින් සේවා ගිණුම ශක්තිමත් විය. 2016 වසරේ මුළු සංචාරක ඉපයීම් එක්සත් ජනපද ඩොලර් මිලියන 3518 කි. එය පෙර වසරට වඩා 18% ක වර්ධනයකි.

මෑත වර්ෂවල දී සංචාරක අංශයේ ආයෝජන දිගට ම වර්ධනය විය. 2015 වසරේ දී අනුමත වූ හෝටල් ව්‍යාපෘති 37 සමග සැසඳීමේ දී 2016 වසරේ දී එක්සත් ජනපද ඩොලර් මිලියන 526 කින් සමන්විත හෝටල් ව්‍යාපෘති 41ක් සඳහා අනුමැතිය ලැබී තිබිණි.

රටෙහි නැගෙනහිර සහ උතුරු පළාත්වල සංචාරක කර්මාන්තයේ ඉහළ විහචනක් උකහා ගැනීම සඳහා දේශීය හා විදේශීය ආයෝජකයන්ගේ අවධානය යොමුවීමත් සමඟ එම පළාත්වල සංචාරක කර්මාන්තයේ අඛණ්ඩ ව වර්ධනය විය.

පසුගිය වසර කීපය තුළ ප්‍රබල ප්‍රවර්ධන වැඩ සටහන් හා සංචාරක කර්මාන්තය ආශ්‍රිත යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමට ගන්නා ලද පියවර මෙරටට විදේශ සංචාරකයින් ආකර්ෂණය කර ගැනීමට උපකාරී වූව ද, ශ්‍රී ලංකාව තවමත් ගෝලීය වෙළෙඳපොළ තුළ තම පූර්ණ විහචනාව ළඟා කර ගෙන නොමැත.

සංචාරක අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය

සංචාරක අංශයේ ක්‍රියාකාරීත්වය පහත පරිදි ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

ශීර්ෂය	2012	2013	2014	2015	2016 (අ)	වාර්ෂික වෙනසීම (%) 2016
සංචාරක පැමිණීම් සංඛ්‍යාව	1,000,605	1,274,593	1,527,153	1,798,380	2,050,382	14.0
පැමිණීමේ අරමුණ අනුව						
විනෝදාස්වාදය	748,436	915,208	1,037,644	1,198,240	1,710,027	42.7
ව්‍යාපාර	90,040	67,946	20,270	23,323	37,121	59.2
වෙනත්	167,129	291,439	469,239	576,817	303,684	-47.4
සංචාරකයින් ගත කළ රාත්‍රී	10,056	10,909	15,119	18,163	20,918	15.2
කාමර උපයෝජනය	71.2	71.7	74.3	74.5	74.8	0.4
දළ සංචාරක ලැබීම්	132,427	21,72	317,79	405,492	512,373	26.4
ඒක පුද්ගල සංචාරක ලැබීම්	131,688	173,594	207,889	225,476	249,837	10.8
මුළු සේවා නියුක්තිය	162,869	270,150	299,890	319,436	335,659	5.1
සෘජු සේවා නියුක්තිය	67,862	112,550	129,790	135,930	146,115	7.5
වක්‍ර සේවා නියුක්තිය	95,007	157,600	170,100	183,506	189,544	3.3

මූලාශ්‍ර : ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන අධිකාරිය, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

විදේශ විනිමය ඉපයීම

මෑත කාලයේ විදේශ විනිමය ඉපයීම හා සේවා නියුක්තිය සම්බන්ධයෙන් සංචාරක කර්මාන්තයේ දායකත්වය පහත පරිදි ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

මුදල් ඒකකය	2015	2016
ශ්‍රී ලංකා රුපියල් මිලියන	405,492	512,294
ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන	2,981	3,518

ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු විදේශීය විනිමය ඉපයීම් සඳහා සංචාරක කර්මාන්තයේ දායකත්වය 2015 දී 12% ක් වූ අතර 2016 වර්ෂයේ දී එය 14.2% ක් විය.

විදේශ ප්‍රේෂණ සහ රෙදිපිළිවලට හා ඇඟලුම්වලට පසුව තුන් වැනි තැනට පත් ව ඇත්තේ සංචාරක කර්මාන්තයයි.

සේවා නියුක්ති දායකත්වය

	2014	2015	2016
සෘජු සේවා නියුක්තිය	129,790	135,930	146,115

සංචාරක කර්මාන්තය බිහි කළ සෘජු සහ වක්‍ර සේවා නියුක්තිය 2015 දී 319,436 ක් වූ අතර, 2016 දී 335,659 ක් විය.

සංචාරක කර්මාන්තය මුහුණ දෙන අභියෝග

සංචාරකයින්ගේ අපේක්ෂිත වර්ධනයට සමගාමී ව හෝටල් කාමර ප්‍රමාණවත් නොවීම.

අපේක්ෂිත විශාල සංචාරක ප්‍රමාණයකට පහසුකම් සැලසීම සඳහා හෝටල් කාමර 40,000 න් 50,000 න් අතර ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වෙනැයි ඇස්තමේන්තු කොට ඇතත්, 2016 අවසානයේ දී සංචාරක හෝටල් සහ අතිරේක ආයතන යන දෙඅංශය ම සතු ව ඇත්තේ හෝටල් කාමර 34,000 ක් පමණි.

සංචාරක ක්ෂේත්‍රයේ නියැළීණු ශ්‍රී ලාංකික පුහුණු ශ්‍රමිකයින් විශාල පිරිසක් ඉහළ වැටුප් වෙනුවෙන් විදේශීය රටවල සේවයේ යෙදී සිටීම.

සංචාරක කර්මාන්තයේ ඉහළ යන පුහුණු ශ්‍රමික අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය සේවක පුහුණු කිරීම රජයට කිරීම සිදු කළ නොහැකි බැවින් ඒ සඳහා රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික අංශ හවුල්ව කටයුතු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ලෝක ප්‍රසිද්ධ හෝටල් දාම ශ්‍රී ලංකාව වෙත දක්වා ඇති අවධානය ප්‍රමාණවත් නොවීම.

බොහෝ ප්‍රමුඛ පෙළේ හෝටල් දාම ඔවුන්ගේ හෝටල් ව්‍යාපාර ශ්‍රී ලංකාව තුළ තවමත් ප්‍රමාණවත් පරිදි ව්‍යාප්ත කොට නොමැත.

ෆෝබිස් සඟරාව නම් කර ඇති ලොව හොඳම අන්තර්ජාතික සුබෝපහෝගී හෝටල් දාම සන්නාම 10 අතුරින් ශ්‍රී ලංකාවේ දක්නට ඇත්තේ හෝටල් දාම තුනක් පමණි.

සංචාරක කර්මාන්තයේ විධිමත් අංශය හොඳින් නියාමනය වී තිබුණ ද, කර්මාන්තය තුළ සැලකිය යුතු අවිධිමත් අංශයක් ක්‍රියාත්මක වෙමින් පැවතීම.

එබැවින් විධිමත් අංශය වෙත එම කොටස ද අන්තර්ග්‍රහණය කර ගැනීම සඳහා අවධානය යොමු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

නොවිධිමත් අංශය තුළ සංචාරක කර්මාන්තයේ ආරක්ෂාව සහ ආචාර ධර්ම වැඩිදියුණු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වන අතර, එසේ කිරීමට අපොහොසත් වීම රටේ යහපත් ප්‍රතිරූපය බිඳ වැටීමට හේතු වනු ඇත.

විශාල විභවතාවක් පවතින චීනයෙන් පැමිණෙන සංචාරකයින්ගේ වර්ධනයට සරිලන සේ පහසුකම් සැපයීම ඇති හැකියාව අඩු වීම

සංචාරක කර්මාන්තයේ දැනට පවතින වර්ධනය වෙමින් පවතින චීන සංචාරකයන් සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සපුරාලීමේ දී නව අභියෝග නිර්මාණය වී ඇත.

එහි දී චීන භාෂාවෙන් විකාශනය වන රූපවාහිනිය හා ගුවන්විදුලි නාලිකා, චීන භාෂාව කතා කරන සංචාරක මග පෙන්වන්නන් ආදිය අවශ්‍ය වේ.

නැවතී සිටින රාත්‍රී සංඛ්‍යාව ලෙස ගණනය කෙරෙන සංචාරකයකු නැවතී සිටින සාමාන්‍ය කාල සීමාව වසර ගණනාවක් පුරා එකලෙස ම පැවතීම

දෛනික සංචාරක වියදම පසුගිය වසර කීපය පුරා වර්ධනය වී තිබුණ ද, ප්‍රධාන වශයෙන් ම සංචාරකයන් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින ක්‍රියාකාරකම් අඩු වීම නිසා සංචාරකයකු නැවතී සිටින සාමාන්‍ය කාල සීමාව රාත්‍රී 10 ක් පමණ නොවෙනස් ව පවතී.

එම නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ පවතින සංචාරක ආකර්ෂණයන් විවිධාංගකරණය කිරීම සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ගත

යුතු වන අතර එහි දී සංචාරක රාත්‍රි කාල සීමාව අවම වශයෙන් සති දෙකක් ලෙස ඉලක්ක කිරීම සඳහා මඟි නොයකා සහ සමුද්‍රික සංචාර, විවේකය අරමුණු කරගත් සංචාර, විනෝදාස්වාදය අරමුණු කර ගත් සංචාර වැනි සංචාරක කර්මාන්තයේ පසුගාමී අංශ කෙරෙහි වඩාත් අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

තොරතුරු ලබා ගැනීම සඳහා පමණක් නොව, බස් රථ, කුලී රථ සහ හෝටල් වෙන් කිරීම්, ජංගම දුරකථන සම්බන්ධතා, වයි-ෆයි සම්බන්ධතා, සංචාරක සැලසුම් ආදී වූ පුළුල් පරාසයක පැතිරෙන පරිදි, සංචාරකයන්ට සේවා සපයන්නා වූ බහුකාර්ය සංචාරක තොරතුරු මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව ප්‍රධාන සංචාරක ආකර්ෂණයන් හි සහ ප්‍රධාන ප්‍රවාහණ කේන්ද්‍රස්ථානයන්හි තව දුරටත් වැඩි කිරීම අවශ්‍යතාවක් පවතී.

සංචාරක ක්ෂේත්‍රය සම්බන්ධ රාජ්‍ය ආයතන ද පෞද්ගලික අංශය ද ඇතුළු ව සංචාරක කර්මාන්තයේ නියුතු සියලු ම පාර්ශ්වකරුවන් අධීක්ෂණය කිරීම සඳහා ඉහළ මට්ටමේ රාජ්‍ය ව්‍යුහයක් අවශ්‍ය වන අතර එමගින් වඩා සහසම්බන්ධතාවකින් යුතුව ඉහළ මට්ටම් ක්‍රමෝපාය ක්‍රියාවට නැගීමට ඉඩ සැලසෙනු ඇත.

දැනුම් ආර්ථිකය

දැනුම් ආර්ථිකය යනු බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය මත පදනම් වූ පරිභෝජනය සහ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියකි. දැනුම් ආර්ථිකය සාමාන්‍යයෙන් සංවර්ධිත රටවල සියලු ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් වල කොටසකි.

දැනුම් ආර්ථිකය තුළ ස්වභාවික වටිනාකම්වලින් සැලකිය යුතු කොටසක් අශ්පෘශ්‍ය වත්කම්වලින් සමන්විත වන අතර, එහි සේවක දැනුම් (බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනයේ) වටිනාකමක් ඇතත් සාමාන්‍යයෙන් පිළිගත් ගිණුම් මූලධර්මවලට අනුව මෙම වත්කම් ශේෂ පත්‍රවල ඇතුළත් කිරීමට ඉඩ නොදෙනු ඇත.

සංවර්ධිත රටවල් කෘෂිකර්මාන්තය සහ නිෂ්පාදන ආර්ථිකය පදනම් කර ගෙන සිටින අතර, දියුණු වෙමින් පවතින රටවල නිෂ්පාදන හා සේවා පාදක ආර්ථිකයන් ද වර්ධනය වී ඇති අතර සංවර්ධිත රටවල සේවා ආර්ථිකය පදනම් කර ගෙන ඇති බව පෙනේ.

දැනුම් ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්වලට නිදසුන් නම්, පර්යේෂණ, තාක්ෂණික සහාය සහ උපදේශනයන් ය.

තොරතුරු යුගයේ දී ගෝලීය ආර්ථිකය, දැනුම් ආර්ථිකය වෙත යොමු විය.

තොරතුරු යුගයට මෙම සංක්‍රමණය ඇතුළත් වන්නේ, සේවා කාර්යක්ෂම, නිෂ්පාදන කාර්යක්ෂම හා ශ්‍රම සුක්ෂ්ම ආර්ථික වර්ධනයන්ගෙන් ලබා ගන්නා ලද හොඳම භාවිතයන් ය.

දැනුම හා දැනුම පදනම් කර ගත් සාධක චක්‍ර කර ඇති අන්තර් සම්බන්ධතා සහ ගෝලීය ආර්ථිකය සඳහා ප්‍රවේශ වන දැනුම සහ වෙළෙඳ රහස් ආර්ථික වර්ධනයේ තීරණාත්මක සාධකයන් වන අතර, ආර්ථික සම්පතක් ලෙස ද වැදගත් වේ.

දැනුම හා අධ්‍යාපනය යනුවෙන් හඳුන්වන මානව ප්‍රාග්ධනය ඵලදායී චක්‍රමයක් ලෙස හෝ ව්‍යාපාර නිෂ්පාදනයක් ලෙස හෝ යොදා ගන්නා ආකාරය පිළිබඳව අවධානය යොමු කරයි.

නිෂ්පාදිත පරිභෝජනයට හෝ අපනයන සඳහා හෝ යොදා ගත හැකි අතර මානව ප්‍රාග්ධනය ව්‍යාපාර සඳහා සහ ආර්ථිකය සඳහා ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීමට යොදා ගත හැකි ය.

උනුම් පදනම් කර ගත් ආර්ථිකයක් ආශ්‍රිත වැදගත් සංකල්ප

- උනුම්කරුවන්
- උනුම් ඉංජිනේරුවන්
- උනුම් ප්‍රාග්ධනය
- බුද්ධිමය ප්‍රාග්ධනය
- බුද්ධිමය දේපොළ

දැනුම් ආර්ථිකය කරා යාමේ අභියෝග :

- ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික වෘද්ධි අනුපාතිකය පහළ මට්ටමක පැවතීම
- මේ නිසා සමාජයේ අධ්‍යාපන මට්ටම පහළ මට්ටමක පවතී. මේ නිසා මානව ප්‍රාග්ධන සම්ප්‍රවේණිය පහළ ගොස් ඇත.
- පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය සඳහා වැය කරන අරමුදල් පහළ මට්ටමක පැවතීම
- ශ්‍රී ලංකාව තුළ පවතින අඩු නිපුණතා සහ අඩු වැටුප් පදනම් කර ගත් කාර්මීකරණ ක්‍රියාවලිය නිසා දැනුම් කේන්ද්‍රීය ආර්ථික වෘද්ධි ක්‍රියාවලිය කරා නැඹුරුවීමේ හැකියාව අඩු වී ඇත.
- 1998 වන විට ශ්‍රී ලංකාව පහළ ආදායම් ලබන රටක සිට පහළ මැද ආදායම් ලබන රටක් බවට පත් වීමත් සමඟ ශ්‍රී ලංකාවට විදේශවලින් ලැබෙන ප්‍රදානයන් හා ආධාර සීමා වීම.
- මේ නිසා අධ්‍යාපනය, පුහුණුව, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතුවලට ආයෝජනය කළ හැකි මුදල් ප්‍රමාණය අඩු වී ඇත.
- සෘජු විදේශ ආයෝජන අඩු තාක්ෂණය සහිත ශ්‍රම සුක්ෂ්ම කර්මාන්ත වෙත බහුල වශයෙන් ගලා ඒම නිසා මානව ප්‍රාග්ධනය සම්පාදනය කර ගැනීමේ ඉඩ ප්‍රස්තා අඩු වීම

දැනුම් ආර්ථිකය පිළිබඳ දර්ශකය සකස් කිරීමේ නිර්ණායක

දැනුම් ආර්ථිකය පිළිබඳ දර්ශකය සකස් කිරීමට පහත සඳහන් නිර්ණායක යොදා ගනී.

- ආර්ථික සානුබලය සහ ආයතනික ව්‍යුහය
- නව්‍යතාවන් හා තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගැනීමේ හැමුරුව
- අධ්‍යාපනය හා පුහුණුව
- ICT යටිතල පහසුකම්

මෙම දර්ශකය අනුව 2012 වර්ෂයේ ප්‍රමුඛස්ථානය ගත් රටවල් පහත දැක්වේ.

- ස්විඩනය
- ෆින්ලන්තය
- ඩෙන්මාර්කය
- නෙදර්ලන්තය
- නෝර්වේ

නිදහසින් පසු ශ්‍රී ලංකාව තුළ ක්‍රියාත්මක කරන ලද සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිවල වැඩි ප්‍රතිලාභ හිමි වූයේ නාගරික අංශයට යි.

එම නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ ඉහළ ආර්ථික වෘද්ධියක් හා සමාජ සංවර්ධනයක් හිමි කර ගනු ලැබුවේ බස්නාහිර පළාතින් කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය යි.

දිවයිනේ සෙසු පළාත් හා දිස්ත්‍රික්ක ඊට සමගාමී ව අඩු සංවර්ධන මට්ටමක් හිමි කර ගත් නිසා තුලිත ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති තෝරා ගත් දිස්ත්‍රික්කවල ක්‍රියාත්මක කිරීමට සිදු විය.

ශ්‍රී ලංකාවේ නැගෙනහිර පළාත, උතුරු පළාත, උග්‍රව පළාත යන පළාත්වල විරුකියාව, ආදායම් ව්‍යාප්ත වීමේ විෂමතාව හා දරිද්‍රතාව ඉහළ මට්ටමක තිබූ අතර යටිතල පහසුකම් හා මානව නිපුණතා සංවර්ධනය අඩු මට්ටමක පැවතිණි.

මේ නිසා එම දිස්ත්‍රික්ක අළලා ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අවශ්‍යතාව පැහ නැගුණි. ඒ සඳහා විවිධ ව්‍යාපෘති හඳුන්වා දෙන ලදී.

නිදසුන් : ග්‍රාම ශක්ති ව්‍යාපාරය, ගම්පෙරලිය වැඩ සටහන, උදාගම් වැඩ සටහන, ගම නැගුම, ගැමි පුබුදුව, ගැමිදිරිය, ග්‍රාමීය විදුලි යෝජනා ක්‍රම

2021

2022

2023

උසස් පෙළ

ගිණුම්කරණය

ආර්ථික විද්‍යාව

ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

2021

2022

සාමාන්‍ය පෙළ

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය

තනි හෝ කණ්ඩායම් පන්ති

(English & Sinhala Medium)

0763655550

S. Madushanka

B.Sc (Mgt) Accounting (Special) (U.G)

University of Sri Jayewardenepura